

Klimaatsepticisme is een misdaad tegen de menselijkheid (Jones/De Meyere, De Standaard, 8/12/2009)

Opiniestuk verschenen in De Standaard van 8/12/2009 naar aanleiding van Kopenhagen en het klimaatsepticisme.Â

NIETS DOEN ZAL SOWIESO DUURDER ZIJN â€” Wat is erger: het loopt toch zo'n vaart niet met de klimaatverandering, maar we zijn er wel op voorbereid; of: de planeet gaat eraan en we doen daar niets tegen. Volgens PETER TOM JONES zouden we daar best niet te lang over twijfelen.

Zie ook <http://www.standaard.be/artikel/detail.aspx?artikelid=3T2J93PV> (hier kan men ook tientallen reacties lezen... enjoy!)

Met de start van de VN-klimaattop in Kopenhagen heeft ook het klimaatsepticisme zich opnieuw een plaats weten te bemachtigen in de berichtgeving rond de opwarming van de Aarde, 'de beslissende uitdaging van ons tijdperk', dixit de secretaris-generaal van de VN Ban Ki-moon. De zorgvuldige timing van Climategate, het uitlekken van e-mailverkeer waarin wetenschappers afspreken hoe ze de klimaatverandering zullen 'verkopen', net voor de start van Kopenhagen heeft daar uiteraard iets mee te maken.

Eigenlijk is het bijzonder jammer dat dit achterhoedegevecht opnieuw kostbare inkt en zendtijd opsloort. Wetenschappelijk gezien is het klimaatsepticisme immers punt per punt weerlegd, tot in den treure. Net zoals dat het geval is met de evolutietheorie, werken zuiver wetenschappelijk-rationele argumenten helaas niet doeltreffend om dit debat voor eens en voor altijd af te sluiten. Dit is nochtans nodig opdat de wereldgemeenschap zich kan concentreren op wat er echt moet gebeuren. Wij hebben namelijk stante pede behoefte aan een stringente, systemische aanpak van het klimaatprobleem. Dit vereist de totale ontkoling van onze economieÂ«n in combinatie met een doeltreffend beleid inzake klimaataanpassing.

Laten we de discussie over het klimaatsepticisme nu eens op een totaal andere manier bekijken. We doen dit met behulp van een speltheoretisch gedachte-experiment. Daarin vertrekken we vanuit een centrale werkhypothese: 'De opwarming van de Aarde is een hoofdzakelijk door de mens veroorzaakt probleem dat dringend moet worden aangepakt om zeer ernstige schade te voorkomen.' In principe is deze stelling juist of fout. In het eerste geval hebben klimaatsepticici het bij het verkeerde eind, in het tweede geval overdrijven de klimaatwetenschappers het probleem. Ten aanzien van de werkhypothese zijn er twee mogelijke reacties: de wereldgemeenschap onderneemt actie om het probleem in te dijken of doet dat niet. Door de combinatie van deze twee parameters ontstaan er vier mogelijkheden.

Wat bij de vergelijking van de verschillende uitkomsten sterk opvalt, is dat het scenario 'stringente actie' op zich geen onoverkomelijke problemen veroorzaakt. Zelfs in het geval dat het klimaatprobleem hopeloos overdreven zou zijn, kan men de kosten van het klimaatbeleid toch motiveren omdat er veel secundaire voordelen ontstaan die (ook economisch gezien) aanzienlijke voordelen met zich meebrengen: een stijging van het aantal banen, een toegenomen energieautonomie en een daling van de gezondheidskosten door investeringen in onder andere duurzame mobiliteit. De beperkte studies die hierover bestaan, suggereren zelfs dat deze meervoudige voordelen financieel zwaarder kunnen wegen dan de kostprijs van het klimaatbeleid zelf. Vooral de synergieÂ«n tussen klimaat- en gezondheidsbeleid zouden veel sterker benadrukt moeten worden. Dat is onlangs ook nog gebleken uit een studie van het Nederlandse Planbureau voor de Leefomgeving. Daarom spreekt men in dit geval ook wel eens van een no regret-situatie.

Wat zonder klimaatbeleid?

Dat kan men niet zeggen van het geval waarin men geen actie zou ondernemen. Indien de wereldgemeenschap niet bereid is een klimaatbeleid te voeren, zijn er twee mogelijkheden. In het geval dat de sceptici het bij het rechte eind hebben, is er nog geen man overboord. De economieÂ«n functioneren nog steeds naar behoren, weliswaar zonder de secundaire voordelen van een klimaatbeleid. Problematisch is evenwel het vierde en laatste geval. Stel dat er geen

klimaatbeleid komt ãn dat het klimaatprobleem dan toch een zeer ernstig probleem blijkt te zijn. De opwarming van de Aarde bedraagt dan snel meer dan 3°C, waardoor de gevolgen rampzalige vormen kunnen aannemen. De Stern Review on the Economics of Climate Change spreekt van globale kosten in de orde van grootte van 5 ã 20 procent van het bruto mondiaal product. Dit zal op termijn leiden tot een sterke daling van het wereldwijde welvaartsniveau. Economie ãn kunnen zich herstellen van een financiële crisis. Helaas is er geen terugspoelknop voor een opwarming van de Aarde die een reeks kritische drempelwaarden onomkeerbaar overschrijdt en de levensvoorwaarden voor de toekomstige generaties flink beperkt.

Op basis van alle wetenschappelijke gegevens, zowel wat de empirische waarnemingen als de diverse klimaatmodellen betreft, is het steeds minder waarschijnlijk dat de werkhypothese onjuist is. In de echte wereld mogen we stellen dat de kans dat de sceptici alsnog gelijk zouden hebben zo goed als nihil is.

Bovendien weten we dat de landen die het minst verantwoordelijk zijn voor het probleem nu en in de toekomst het sterkst getroffen zullen worden. Klimaat-scepticisme is bijgevolg niet alleen totaal onverantwoord maar in wezen een misdaad tegen de menselijkheid.

PETER TOM JONES

Wie? Onderzoeksmanager industriële ecologie aan de KU Leuven, schrijft samen met politicologe Vicky De Meyere, waarmee hij ook 'Terra Reversa: De transitie naar rechtvaardige duurzaamheid' schreef. Wat? Niets doen is geen optie. Waarom? Klimaatbeleid is zelfs nuttig als de sceptici gelijk zouden hebben.